

L'Obra Social "la Caixa" i la Fundació Jiménez Díaz amplien a Madrid el Programa per a l'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades

---

Des que el 2009 es va posar en marxa el programa, els equips d'atenció psicosocial de l'Obra Social "la Caixa" han acompanyat més de 16.500 madrilenys al final de les seves vides

---

- L'Obra Social "la Caixa" amplia el programa a Madrid posant en marxa un nou equip d'atenció psicosocial (EAPS) a través de l'Hospital Universitari Fundació Jiménez Díaz, que ofereix assistència a tres hospitals de Madrid, com també a dos equips de suport domiciliari.
- Des del 2009, el Programa per a l'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades de l'Obra Social "la Caixa" s'ha anat consolidant i ampliant fins a arribar, actualment, a 109 hospitals de tot l'Estat espanyol i a 126 unitats de suport domiciliari, a través de 42 equips d'atenció psicosocial (EAPS).
- A Madrid, ja en són un total de sis els EAPS que ofereixen una atenció integral que té en compte tant el suport emocional, social i espiritual del pacient i els seus familiars, com l'atenció al dol, el suport als professionals de cures pal·liatives i l'acompanyament a càrrec de voluntaris.
- L'últim estudi d'efectivitat elaborat pel programa conclou que el dolor espiritual millora de manera significativa després de la intervenció dels EAPS.

Madrid, 19 de maig de 2016.- El director corporatiu de l'Àrea Social de la Fundació Bancària "la Caixa", **Marc Simón**; el director mèdic del Hospital Universitario Fundación Jiménez Díaz (HUFJD), **Javier Guerra**; la cap del Departament de Cures Pal·liatives de l'HUFJD, el Hospital de Villalba, l'Hospital Universitario Rey Juan Carlos i l'Hospital Universitario Infanta Elena, **María Herrera**; i el president sortint de la SECPAL i cap de la Unitat de Cures Pal·liatives de la Fundació Jiménez Díaz, **Álvaro Gándara**, han presentat avui el **nou equip d'atenció psicosocial (EAPS)** de la Fundació Jiménez Díaz, amb el qual s'amplia el **Programa per a l'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades** de l'Obra Social "la Caixa" a Madrid, de manera que ja s'ha arribat a un **total de sis EAPS**.

L'octubre del 2013, el servei de pal·liatiu corporatiu de Quirónsalud es va presentar al concurs públic de l'Obra Social "la Caixa" i va aconseguir d'aquesta manera un EAPS que comparteix amb primària per a suport domiciliari. Es col·loca així entre els hospitals més complets en l'atenció pal·liativa de la Comunitat de Madrid. Des que es va posar en marxa el gener del 2015, l'EAPS de la Fundació Jiménez Díaz ha atès **872 pacients i 1.352 familiars** de Madrid. Format per quatre psicòlegs i un treballador social, l'equip ofereix assistència a diferents centres i àmbits d'actuació:

- Hospital Fundació Jiménez Díaz (Unitat de Cures Pal·liatives)
- Hospital Universitari Infanta Elena (Equip de Suport Hospitalari de Cures Pal·liatives), Valdemoro
- Hospital Universitari Rey Juan Carlos (Equip de Suport Hospitalari de Cures Pal·liatives), Móstoles
- Equip de Suport d'Atenció Domiciliària: ESAPD Àrea Legazpi (Zona Nord-oest)
- Equip de Suport d'Atenció Domiciliària: ESAPD Àrea Leganés (Zona Sud)

Els sis EAPS que duen a terme el programa a Madrid s'integren als hospitals Niño Jesús, Clínico San Carlos, La Princesa, Infanta Elena (Valdemoro), Rey Juan Carlos (Móstoles), Ramón y Cajal, San Rafael, Centro de Curas Laguna, Doce de Octubre, Infanta Sofía, La Paz, Gregorio Marañón, Hospital de Getafe, i a la Fundació Instituto San José, la Residencia San Juan de Dios, el Complejo Asistencial San

Camilo i la Fundació Jiméneez Díaz. Des del 2009, han atès **16.587 pacients i 24.392 familiars**

L'Obra Social "la Caixa" impulsa i inspira una atenció integral

Després d'una trajectòria de set anys, l'**Obra Social "la Caixa"** ha vist com creixia el seu **Programa per a l'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades**, per tal d'atendre un nombre més alt de persones que es troben al final de la seva vida i els seus familiars. Avui està implementat a **109 hospitals** de tot Espanya i a **126 unitats de suport domiciliari**, a través de **42 equips d'atenció psicosocial (EAPS) formats per psicòlegs, treballadors socials, infermers, metges, agents pastorals i voluntaris**. Des que el 2009 es va posar en marxa, el programa ha atès **90.000 pacients i 131.000 familiars** a tot l'Estat espanyol, amb una acollida i una valoració molt bones per part de pacients, familiars i comunitat mèdica.

Amb aquest programa, emmarcat en l'**Estratègia en Cures Pal·liatives del Sistema Nacional de Salut**, l'entitat vol completar el model actual d'atenció a persones amb malalties avançades, amb la finalitat de proporcionar una atenció integral que tingui en compte els **aspectes psicosocials**; és a dir, tant el suport social, emocional i espiritual al pacient i als seus familiars, com l'**atenció al dol**, el **suport als professionals de cures pal·liatives** i l'acompanyament a càrrec de voluntaris.

Avaluació científica de l'efectivitat del programa

L'avaluació científica del projecte, duta a terme sobre una mostra de més de 60.000 pacients al llarg de quatre anys, conclou que l'atenció psicosocial que proporciona el programa **millora en el 90 % les necessitats i els símptomes** que la malaltia provoca i que perjudiquen l'estat anímic i psicològic dels malalts atesos.

A més, l'impacte de la intervenció és molt ràpid: la millora del pacient ja es fa evident entre la primera i la segona visita, i es manté fins a la cinquena entrevista. Aquest aspecte és molt important, considerant que és un projecte amb un període d'atenció molt breu, ja que depèn de l'estat del pacient i de la seva esperança de vida.

En l'avaluació dels resultats es pot destacar que el nivell d'efectivitat del projecte es dona de forma homogènia en les intervencions dels 42 equips que desenvolupen el programa a tot l'Estat. Independentment de la comunitat autònoma en què actuen, de l'hospital i de l'equip de pal·liatius amb el qual treballin, o de si es tracta d'atenció a domicili, el nou model d'atenció integral establert per l'Obra Social "la Caixa" presenta el mateix nivell d'impacte positiu en els malalts i en els familiars atesos.

Concretament, les **dimensions que milloren** en els pacients són les **psicològiques** (síntomes com ara ansietat, depressió, malestar, sofriment), les **socials** (capacitat de relació amb les persones més properes, capacitat de comunicació amb la família i amb l'entorn) i les **essencials** (espiritualitat, dignitat, sensació de pau i de perdó, i grau d'acceptació de la malaltia). Aquesta millora és molt més important en els pacients amb un alt nivell de sofriment, l'alleujament del qual augmenta després de la intervenció de l'EAPS fins a arribar a nivells similars als de pacients amb un nivell de sofriment baix tant pel que fa a ells mateixos com a les seves famílies.

En aquest sentit, el programa, que és **pioner tant en la definició com en l'abordatge (psicològic, espiritual i social)**, ha evidenciat els valors i les necessitats que sorgeixen en els pacients en aquests moments tan difícils, i que és necessari atendre i tenir en compte per al seu tractament.

Finalment, s'ha pogut comprovar que el sofriment dels pacients i dels seus familiars evolucionen paral·lelament amb la intervenció de l'EAPS, per la qual cosa es pot considerar que, quan l'equip alleuja el sofriment de les famílies, alleuja també en certa manera el dels pacients.

L'efectivitat de l'atenció espiritual

En el cas de l'espiritualitat, el projecte ha detectat que l'atenció espiritual és clau per alleujar el sofriment dels pacients. Seguint en aquesta línia i per primera vegada des que es va posar en marxa el programa de l'Obra Social "la Caixa", s'ha impulsat una **avaluació del dolor espiritual** basada en entrevistes que els professionals feien als pacients. En aquestes converses sorgeixen qüestions de caràcter transcendent, com ara la necessitat de ser reconegut com a persona, de dur a terme una lectura del passat i trobar sentit a l'existència, d'alliberar-se de la culpabilitat, de reconciliar-se i sentir-se perdonat, d'un més enllà i una autèntica esperança, d'expressar emocions i vivències religioses, i d'estimar i ser estimat.

Un punt destacable de l'avaluació del dolor espiritual és que la **persona amb creences**, siguin de tipus religiós, social, científic, filosòfic o místic, presenta una **millora addicional en el conjunt de dimensions** avaluades, ja que aquestes creences l'ajuden en la situació de malaltia. Els professionals dels EAPS acompanyen els pacients en la recuperació del valor que les seves creences els han proporcionat al llarg de la vida.

390.000 persones moren anualment a Espanya. D'aquestes,
es considera que 242.000 tenen necessitats d'atenció pal·liativa

Institut Nacional d'Estadística

Més informació

Departament de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"

Ariadna Puig: 934 044 095 / 626 282 905 / apuig@fundaciolacaixa.org

<http://www.lacaixa.es/obrasocial/>

Sala de Premsa Multimèdia

<http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>

Departament de Comunicació de l'Hospital UniversitarioFundació Jiménez Díaz

Antonio González Gil-García: 620 667 941 / agonzalez@quironsalud.es

www.fjd.es